

Kompletterande regler om personuppgiftsbehandling på det arbetsmarknadspolitiska området (SOU 2012:4), (Dnr A2012/504/A)

Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen (IAF) delar i huvudsak utredningens överväganden och förslag, men lämnar utifrån utgångspunkterna en rättssäker och effektiv tillsynsverksamhet följande synpunkter.

Förslag till lag om kompletterande aktörer

De kompletterande aktörerna behandlar många och känsliga personuppgifter i sin uppdragsverksamhet. Mot bakgrund av detta instämmer IAF i utredningens förslag om att det behöver införas en särskild lag om kompletterande aktörer som klargör under vilka förutsättningar dessa aktörer får behandla personuppgifter när de utför uppdrag åt Arbetsförmedlingen samt som även reglerar deras tystnadsplikt.

Vad gäller tystnadsplikten för kompletterande aktörer framgår det av förslagets 3 § andra stycket punkten 1 att som obehörigt röjande anses inte "att lämna ut en uppgift om det är nödvändigt för att fullgöra det tilldelade uppdraget". Med hänsyn till intresset av att skydda den personliga integriteten är det viktigt att de kompletterande aktörerna är restriktiva och omdömesgilla vid tillämpningen av bestämmelsen så att inte fler uppgifter än nödvändigt lämnas ut. Arbetsförmedlingen bör ges i uppdrag att lämna stöd och vägledning till de kompletterande aktörerna vid tillämpningen av bestämmelsen.

Lagförslagets 6 § innebär att de kompletterande aktörerna har rätt att behandla de för uppdraget nödvändiga personuppgifterna. Detta leder till att de kan vidta inledande åtgärder direkt när de har tilldelats ett uppdrag i stället för att invänta ett möte med den arbetssökande för att få dennes samtycke till behandlingen av uppgifterna. IAF bedömer att detta innebär att tiden i arbetslöshet för den enskilde därmed kan förkortas.

IAF anser att det är viktigt att skyddet för den enskildes personliga integritet är likadant oavsett vem som utför arbetsförmedlingstjänsten. Samma krav på säkerhet måste ställas hos den kompletterande aktören som hos Arbetsförmedlingen.

Den föreslagna lagen om kompletterande aktörer består av endast sju paragrafer. Den är indelad i fyra kapitel med löpande numrerade paragrafer från kapitel ett. IAF bedömer att det inte är nödvändigt att dela in lagen i kapitel utan att det räcker med rubriksättning. Om det ska vara kapitelindelning bör varje kapitel börja med paragraf nummer ett.

Förslag till lag om ändring i lagen (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare

Vad gäller tystnadsplikten framgår det av förslagets 14 § andra stycket punkten 1 att som obehörigt röjande anses inte "att lämna ut en uppgift om det är nödvändigt för att fullgöra det tilldelade uppdraget".

IAF gör avseende detta förslag samma överväganden och har motsvarande synpunkter som vad gäller undantag från tystnadsplikten i 3 § andra stycket punkten 1 lagen om kompletterande aktörer.

Förslag till lag om ändring i lagen (2006:469) om behandling av personuppgifter vid Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen

I 9 § regleras under vilka förutsättningar det är tillåtet att behandla känsliga och ömtåliga personuppgifter i statistik- och tillsynsdatenbanken.

Utredningen föreslår att 9 § andra stycket ändras på så sätt att det blir tillåtet att behandla personuppgifter om lagöverträdelse som innefattar brott, domar i brottmål, straffprocessuella tvångsmedel eller administrativa frihetsberövanden i statistik- och tillsynsdatenbanken under förutsättning att uppgifterna har lämnats i ett ärende eller nödvändiga för handläggningen av det.

Utredningen motiverar förslaget med att IAF i sitt uppdrag att säkerställa riktiga utbetalningar och att motverka bidragsbrott systematiskt behöver följa upp eventuella felaktiga utbetalningar i arbetslöshetskassornas verksamhet, i vilken omfattning polisanmälan sker enligt lagen (2007:612) om bidragsbrott samt utfallet av dessa anmälningar i form av förundersökning, åtalsanmälan eller dom.

Den föreslagna ändringen är begränsad till att avse personuppgifter som har lämnats i ett ärende eller är nödvändiga för handläggningen av det. Utredningen har även föreslagit att behandlingen av uppgifterna ska begränsas genom förordning till de uppgifter som avser bidragsbrott avseende ersättning enligt lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring (ALF).

IAF anser att uppgifter om resultatet av polisanmälningar enligt lagen (2007:612) om bidragsbrott inte utgör någon del av arbetslöshetskassornas handläggning av ersättningsärenden enligt ALF. Arbetslöshetskassorna har idag inte heller tillgång till dessa uppgifter.

Syftet med den föreslagna bestämmelsen är att IAF på ett effektivt och ändamålsenligt sätt ska kunna fullfölja sitt uppdrag att genom tillsyn säkerställa riktiga utbetalningar och att motverka bidragsbrott. IAF:s möjligheter att behandla ovan nämnda personuppgifter bör därför inte vara inskränkta till att enbart avse personuppgifter som har lämnats i ett ärende eller är nödvändiga för handläggningen av det.

Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

IAF konstaterar att utredningen föreslår att det i lagen ska införas en sekretessbrytande bestämmelse i en ny paragraf 28 kap. 12 b §.

Paragrafen innebär att Arbetsförmedlingen till kompletterande aktör kan lämna de uppgifter som anges i 6 § lagen om kompletterande aktörer om det är nödvändigt för att den kompletterande aktören ska kunna fullgöra sitt uppdrag. IAF delar de överväganden som görs i utredningen om att uppgiftslämnandet ska ske med urskillning och varsamhet.

Utredningen föreslår vidare att det införs ett nytt andra stycke i 28 kap. 13 § enligt vilket uppgifter om lagöverträdelse som innefattar brott och domar i brottmål i ärende om arbetslöshetsersättning enligt lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring och i ärende om medlemsavgift för arbetslös medlem enligt lagen (1997:239) om arbetslöshetskassor omfattas av sekretess, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider men.

Förslaget innebär ett starkare sekretesskydd för den enskilde och dennes närstående, eftersom presumtionen är för sekretess. Mot bakgrund av att nämnda uppgifter är att anse som särskilt integritetskänsliga tillstyrker IAF förslaget. Ändringen är ju också föranledd av att det i utredningen föreslås att IAF ska ges möjlighet att i databas behandla och söka på uppgifter om bidragsbrott, vilket innebär att sammanställningar över ett stort antal individer som utreds för bidragsbrott kan bli allmänna handlingar.

Arbetsförmedlingens och IAF:s registerförfattningar

IAF anser att det behövs en översyn av Arbetsförmedlingens och IAF:s registerförfattningar för att göra dessa tydligare och mera lätta att tolka. Det är därför är beklagligt att den del av uppdraget som från början avsåg en sådan översyn har fått utgå. IAF förutsätter att en sådan översyn sker i ett annat sammanhang.

I detta ärende har generaldirektören Anne-Marie Qvarfort beslutat. Försäkringsjuristen Kerstin M Claesson har varit föredragande i ärendet. I den slutliga handläggningen av ärendet har också chefsjuristen Lars Seger deltagit.

Anne-Marie Qvarfort

Kerstin M Claesson